

Záznám z jednání

Komise pro Plán dílčího povodí Moravy a přítoků Váhu (KPDP-M)

uskutečněného v Brně na Povodí Moravy, s.p. dne 8.1.2013

Přítomni: dle prezenčních listin (originály jsou uloženy u správce povodí)

Omluveni : Ing. Václav Kroutil, Ing. Jana Dědicová, Ing. Radek Pallós, Ing. Michal Krejčí

Všechny účastníky prvního zasedání Komise pro plán dílčího povodí Moravy a přítoků Váhu v roce 2013 přivítal, jménem generálního ředitele Ing. Radima Světlíka, na půdě Povodí Moravy s.p. a jednání zahájil Dr. Ing. Antonín Tůma, předseda Komise pro plán dílčího povodí Moravy a přítoků Váhu (KPDP-M) a ředitel pro správu povodí.

V krátkém úvodu nejdříve přivítal nové členy nominované do KPDP-M jednotlivými kraji v návaznosti na změny, které na některých krajích proběhly po volbách na podzim roku 2012. Dále zmínil hlavní činnosti v plánování v oblasti vod v ČR, které proběhly, případně neproběhly, do konce roku 2012. Zdůraznil, že práce související s aktualizací schválených plánů oblastí povodí (POP) - tedy s pořizováním nových plánů dílčích povodí (PDP), se díky jistému zpoždění přípravy metodických podkladů od ústředních vodoprávních úřadů zkoncentrovaly do tří let 2013-2015. Velký je zejména objem tzv. přípravných prací, které je nutné provést v roce 2013, a to zejména hned na počátku roku.

Na závěr požádal všechny členy KPDP-M o maximální spolupráci a popřál všem zúčastněným úspěšný nový rok 2013 v pracovním i osobním životě. Poté předal slovo tajemníkovi KPDP-M Ing. Foltýnovi, který účastníkům odprezentoval jednotlivé body zasedání podle programu uvedeném v rozeslané pozvánce.

Ing. Foltýn v úvodu sdělil přítomným, že první jednání KPDP-M v roce 2013 má za cíl seznámit členy KPDP-M s pracemi a dokumenty připravenými, projednávanými a dokončenými, jako metodické podklady na úrovni ČR v průběhu roku 2012 a současně představit návrh na přístup ke zpracování některých dílčích materiálů z přípravných prací. Přítomní byli seznámeni s následujícími skutečnostmi:

A. Jednání Komise pro plánování v oblasti vod (KPOV) a jejího Programového výboru (PV KPOV), která se uskutečnila od posledního jednání KPDP-M, tedy od 19.4.2012. Především bylo sděleno, že všechny záznamy z jednání a některé podkladové dokumenty jsou zveřejněné na internetových stránkách Ministerstva zemědělství na adrese: <http://eagri.cz/public/web/mze/voda/planovani-v-oblasti-vod/priprava-planu-povodi-pro-2-obdobi/koordinace-procesu/> a projednávané metodické podklady budou představeny v následujících bodech jednání.

B. Zpracování Makety plánu dílčího povodí a Typizovaného vzoru národního plánu povodí

Byla předána informace o zpracování:

Makety plánu dílčího povodí (Maketa PDP) – zajišťovaly podniky Povodí v 1. pololetí r. 2012
Typizovaného vzoru národního plánu povodí (Makety národního plánu povodí – Makety NPP)
– zajišťovala MZe a MŽP.

Obě Makety byly schváleny KPOV dne 29.11.2012 včetně datového rámce (pro předání zpráv Evropské komisi) u kterého se předpokládá že se bude měnit.

C. Časový plán a program prací pro zpracování plánů povodí a plánů pro zvládání povodňových rizik (ČP+PP)

... byl od května do října 2012 zveřejněn a bylo možné k němu podávat připomínky. Celkem obdržela ministerstva 5 připomínek, 2 z nich neměly přímou souvislost s ČP+PP. Připomínky se většinou týkaly návrhů na posun termínů dílčích prací (od s.p. Povodí) a schvalovacího procesu všech plánů (KÚ Jihomoravského kraje).

Vypořádání podaných připomínek bylo představeno na KPOV 29.11.2012 s tím, že některé z návrhů byly akceptovány jen částečně (viz. <http://eagri.cz/public/web/mze/voda/planovani-v-oblasti-vod/priprava-planu-povodi-pro-2-obdobi/koordinace-procesu/zaznamy-z-jednani-kpov-a-pv-kpov-v-roce-1.html>). Povodí Labe a Vltavy následně požádaly o přezkoumání vypořádání připomínek na základě tohoto přezkoumání pak byl na jednání pracovní skupiny pro implementaci povodňové směrnice dne 18.12.2012 ČP+PP upraven a schválen do konečné podoby, která je zveřejněna na adrese <http://eagri.cz/public/web/mze/voda/planovani-v-oblasti-vod/priprava-planu-povodi-pro-2-obdobi/zverejnene-informace/casovy-plan-a-program-praci-pro.html>.

Hlavní provedené změny se týkají posunutí termínů plnění přípravných prací z 31.1.2013 na 30.4.2013.

D. Zpráva o pokroku dosaženém při zavádění programů opatření (Zpráva 2012)

Členové komise byli informováni o přípravě podkladů pro sestavení Zprávy 2012. Sběr informací probíhal od dubna 2012, v podstatě ve dvou kolech. První informace byly na MŽP předány do května. Po jejich setřídění, sumarizaci a zkušebním vyplnění reportovacích šablon proběhlo doplnění nezbytných údajů, které chyběly, a to do poloviny listopadu.

Informace o zavádění opatření z 1. POP byly získávány například od :

- správců příslušných dotačních programů (OPŽP, SFŽP, MZe, ...) – opatření typu kanalizací a ČOV,
- správců povodí – revitalizace a některá obecná opatření,
- krajských úřadů – opatření typu kanalizací a ČOV,
- ČIŽP – opatření typu sanace starých ekologických zátěží (SEZ).

Sumární přehled s požadavkem na odsouhlasení obdrželi od MŽP správci povodí a MZe dne 19.12.2012. Je nutné poznamenat, že bez podrobné znalosti reportovacích šablon a požadavků na jejich vyplnění byly postoupené tabulky dosti nepřehledné.

Ing. Foltýn poděkoval všem kdo se podíleli na shromažďování informací pro Zprávu 2012, zejména pracovníkům LČR, s.p.

E. Metodiky a další nezbytné podklady pro PDP

Byla předána informace z MŽP, že jsou zpracovány metodiky hodnocení ekologického stavu útvarů povrchových vod tekoucích pomocí biologických složek: Makrozoobentos, ryby, fytoplankton, fytoobentos a makrofyta, z nichž první čtyři jsou certifikovány. Dále jsou zpracované metodiky pro hodnocení ekologického stavu útvarů povrchových vod tekoucích pro: Všeobecné fyzikálně-chemické složky, specifické znečišťující látky a pro hodnocení chemického stavu.

Sjednocující metodiku pro hodnocení ekologického stavu útvarů povrchových vod tekoucích připravuje OOV MŽP a měla být dokončena předána správcům povodí do konce roku 2012, stejně jako metodika pro revizi silně ovlivněných vodních útvarů (HMWB) a metodika pro stanovení environmentálních cílů.

Další metodiky (např. pro určování ekologického potenciálu povrchových vod tekoucích i stojatých (pro HMWB), hodnocení stavů podzemních vod atd.) připravuje MŽP OOV ve spolupráci se SFŽP.

F. Pořizování plánů dílčích povodí

1. Aktualizace vodních útvarů povrchových vod (VÚ POV) – práce na aktualizaci započaly hned v r. 2010, MŽP s Povodími intenzivně projednávalo poslední detaily v 11.-12.2012 a konečná podoba aktualizovaných VÚ POV pro 2.plány povodí má být předána počátkem ledna 2013 s tím, že typologie bude dokončená a předaná do konce ledna 2013.

Přehled VÚ povrchových vod v dílčím povodí Moravy:

Dílčí povodí Moravy	I. plánovací cyklus	II. plánovací cyklus
Kategorie VÚ - řeka	181	145
Kategorie VÚ - jezero	3	3
součet	184	148

2. Výběr zhotovitele PDP Moravy a PDP Dyje

V současné době je před dokončením příprava zadávací dokumentace na veřejnou zakázku na dodávku PDP Moravy a PDP Dyje. Její zpracování značně komplikuje to, že do 12.2012 nabyl konečný ČP+PP a zcela jednoznačně není znám ani přesný rozsah (proces SEA, schvalování PDP). Předpokládá se pořízení obou PDP v rámci jedné zakázky. Výzva bude vypsána co nejdříve.

3. Předběžný přehled významných problémů nakládání s vodami (významné vodohospodářské problémy / vodohospodářské problémy / VH-problémy / VHP)

... jsou jedním z dílčích výstupů „přípravných prací“ podle § 25 odst. 1 písmeno a) zákona o vodách, který musí být zveřejněn a zpřístupněn uživatelům vody a veřejnosti k případnému připomínkování (podle finální verze ČP+PP v termínu od 1.7. do 31.12.2013). K jejich určení, stejně jako pro 1. POP, není stanovena jednotná metodika, ale je měly by být v přibližném souladu s hlavními VHP v příslušném mezinárodním povodí.

V mezinárodním povodí Dunaje byly pro povrchové vody popsány tyto hlavní VHP:

- znečištění organickými látkami
- znečištění živinami
- znečištění nebezpečnými látkami
- hydromorfologické změny vodních toků

Bylo by možné definovat ještě další dva významné VHP:

- ohrožení extrémními hydrologickými jevy (povodně a sucho)... jejich projevy hrozí ale obecně v celé ploše dílčího povodí a podstatnou část řeší Povodňová směrnice
- nadměrná vodní eroze ... která se rovněž vyskytuje, podle aktuálních hospodářských činností v krajině, v celém dílčím povodí a její řešení není většinou v možnostech vodního hospodářství-správy povodí, ale spíše zemědělství

Navrhujeme tyto dva významné VHP neuvádět do konkrétních VHP, ale zmínit je v průvodním textu.

Pro definování konkrétních významných VH-problémů v DP Moravy navrhuje Povodí Moravy využít existující dostupné informace z přímého hodnocení vodních útvarů provedeného v r. 2010. K tomu využít tento postup: Pokud se ve vodním útvaru vyskytovalo nevyhovující hodnocení všeobecných fyzikálně - chemických látek organické znečištění značí to existenci VHP znečištění organickými látkami - „organické znečištění“ (při nevyhovující hodnotě BSK₅) a existenci VHP „znečištění živinami - eutrofizace“ (při nevyhovujících hodnotách živin dusíku a fosforu). Když bylo nevyhovující hodnocení syntetických látek v hodnocení chemického stavu, značí to výskyt VHP „znečištění

nebezpečnými látkami“. VHP „hydromorfologické změny“ se navrhuje využít širokou datovou základnu pro předběžné hodnocení silně ovlivněných vodních útvarů z 1.plánovacího cyklu takto: Pokud byl VÚ hodnocen v kategorii **a** (tzn. nenávratně změněný morfologický stav VÚ), jedná se o vodní nádrže a v kategorii **b** (tzn. vysoká pravděpodobnost nedosažení dobrého ekolog.stavu VÚ) signalizuje to existenci VHP „významné hydromorfologické změny“.

Ing. Bíza navrhnul, aby se VÚ hodnocené v kategorii **a** (vodní nádrže) jako VHP neuvažovaly, protože není reálná možnost jejich současný hydromorfologický stav výrazně změnit s ohledem na nenahraditelná užívání vody, která zajišťují. Na základě této věcné připomínky tak byla upravena kritéria pro definování konkrétních významných VHP takto:

Organické znečištění (C)	záznam =		VH-problém
Znečištění živinami - eutrofizace (N , P)	záznam =		VH-problém
Znečištění nebezpečnými látkami	vyhovující		-
	pot. nevyhovující		-
	nevyhovující		VH-problém
Významné hydromorfologické změny	přírodní		-
	a	nenávratně změněný stav VÚ	-
	b	vysoká pravděpodobnost nedosažení GES	VH-problém
	c	riziko nedosažení GES	-

Významný VHP tedy bude definován ve VÚ hodnocených v kategorii **b**, u kterých je vysoká pravděpodobnost nedosažení dobrého ekologického stavu (GES) a v kategorii **c**, ve kterých je riziko nedosažení GES.

Podle navrženého postupu se celkově nachází v dílčím povodí Moravy 141 VÚ s výskytem některého z VHP (u některých VÚ i více VHP). K celkovému počtu VÚ (148) to představuje index výskytu 0,95. Žádný VHP se nevyskytuje v 60 VÚ.

Mgr. L.Krejčí, Ph.D. upozornil na to, že existuje metodika zpracovaná kolektivem autorů „Multikriteriální hodnocení malých příměstských toků pro účely navrhování opatření“, která obsahuje hodnocení obdobných kritérií kvality vodních toků (hydromorfologie, hydrobiologie, jakost vody a sedimentů a ekotoxikologie) a kterou by snad bylo možné ke stanovení VHP využít. Mgr. L.Krejčí, Ph.D. tuto metodiku hned odpoledne poslal na Povodí Moravy, s.p. Po jejím prostudování bylo zjištěno, že metodika je zaměřená hlavně na objektivní hodnocení malých vodních toků v přípravné fázi jejich revitalizace. Na základě takového hodnocení pak mohou být navrhovány priority opatření ke zlepšení jejich stavu. Metodika je značně podrobná a vyžaduje velké množství vstupních podkladů, proto bude její uplatnění vhodné spíše na určitém omezeném území, které prošlo podrobnějším sledováním (monitoringem) hodnocených složek. Tak podrobné podklady však na úrovni dílčího povodí ani jednotlivých vodních útvarů většinou nejsou k dispozici, proto není možné, tuto jinak velmi zajímavou a podnětnou metodiku, pro stanovení VHP na úrovni celého dílčího povodí využít.

Jiné náměty nebo připomínky k navrženému postupu určení konkrétních VHP nebyly od členů KPDP-M vzneseny, navržený postup určení konkrétních významných VHP proto považujeme za přijatý a schválený k použití pro zpracování přípravných prací pro 2.plánovací období a pořízení PDP Moravy.

G. Plány pro zvládnání povodňových rizik

- Vychází z „Povodňové směrnice“ EU – 2007/60/ES a mají tyto dílčí výstupy:
- předběžné vyhodnocení povodňových rizik (T: do 22.11.2011), které je dokončeno,
 - zpracování map povodňového nebezpečí a rizik (T: do 22.12.2013), které probíhá,
 - plány pro zvládnání povodňových rizik (T: do 22.12.2015),
 - dokumentace oblastí s významným povodňovým rizikem (DOsVPR)
 - ... DOsVPR vychází z Povodňové směrnice, ale budou součástí příslušných PDP
 - ... na MŽP zajišťuje dokončení vzorové projektové DOsVPR.
- Podrobnosti jsou na zveřejněné na <http://www.povis.cz>.

H. Různé

Na 4. jednání KPOV 29.11.2012 byly v rámci diskuse k významným VH-problémům vzneseny požadavky:

- od Svazu měst a obcí ČR
 - nutnost řešit otázku zásobování obyvatel pitnou vodou, zejména s ohledem na problematiku sucha
 - od Ředitelství vodních cest (ŘVC)
 - k problematice hájení trasy průplavu Dunaj-Odra-Labe (D-O-L)
- ...ŘVC požádalo o meziresortní schůzku k této problematice (MD – MZe – MŽP)

F. Závěr

Předseda KPDP-M Dr. Ing. Antonín Tůma poděkoval všem za účast na jednání, za jejich podněty a náměty i za dosavadní spolupráci. Informoval o tom, že dokumenty, které budou vznikat ve 2. plánovacím období budou opět zveřejňovány na www stránkách Povodí Moravy. Termín dalšího jednání KPDP-M nebyl určen a zasedání KPDP-M bude svoláno podle potřeb koordinace zpracování dílčích výstupů „přípravných prací“. Je zřejmé, že o spolupráci na některých podkladech se budeme obracet formou mailové korespondence přímo na nositele potřebných informací (např. LČR, s.p., krajské úřady, atd.).

V Brně dne 22.2.2013

Zapsal: Ing. Miroslav Foltýn

Schválil: Dr. Ing. Antonín Tůma

Poznámka: Záznam byl odeslán el. poštou na adresy členů (jejich zástupců) KPDP-M a vedoucím OŽPZ / VLHZ příslušných krajských úřadů.